

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:873

av Lars Eriksson och Sara Karlsson (båda S)

Etablerings- och integrationsprocessen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en effektiv och mänsklig etablerings- och integrationsprocess och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den 1 december 2010 reformerades etableringsprocessen för nyanlända. Huvudansvaret fördes över från kommunerna till staten och ansvaret för samordningen och de arbetsmarknadsinriktade insatserna lades på Arbetsförmedlingen, ansvaret för sfi, samhällsinformation och bostäder på kommunerna.

I två år får de nyanlända som finns inom processen etableringsersättning och kommunerna får ersättning för sina insatser. Tanken var god. Den första instansen man mötte skulle inte vara socialkontoret och försörjningsstöd. Arbetsmarknadsinriktningen skulle stärkas.

Problemet är att introduktionen till det nya landet blivit alldeles för splittrad. Den enskilde får därmed ingen överblick över insatserna. Arbetsförmedlingens samordningsansvar fungerar inte när den nyanlände ändå måste söka upp många olika aktörer. Det rimliga vore att den nyanlände hade ett ställe man vände sig till där allt stöd man behöver samlas. Vi menar inte att allt måste vara på en fysisk plats utan att allt måste finnas i ett sammanhang. Det kan kallas en dörr in.

Det kan diskuteras om det är staten eller kommunerna som ska ha detta samordnande uppdrag. Men vi drar slutsatsen att det är kommunerna som har lokalkännedomen och därmed skulle vara den bästa offentliga aktören att ta detta ansvar. Vi menar att huvuddelarna i etableringsreformen inte behöver ändras. Etableringsersättningen och

Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsuppdrag ska vara kvar. Men om vi ska få en dörr in så är kommunerna den bästa samordningsaktören.

De nyanlända ska snabbt ta sig in på arbetsmarknaden eller vidare till studier men då krävs också att den kompetens man bär med sig snabbt valideras och att svenskundervisningen ytterligare effektiviseras.

Små kommuner har inte egen förmåga att få en tillräckligt differentierad svenskundervisning. Därför bör staten ställa krav på samordning så att relevant nivågruppering kan göras och att svenskundervisningen blir mer arbetsmarknadsinriktad. Detta kan göras på flera olika sätt och bör inte regleras av staten. Sfi bör dessutom bli en integrerad del av den grundläggande vuxenutbildningen. En effektiv och mänsklig etablerings- och integrationsprocess skulle kunna innefatta nedan punkter:

- ansvaret för samordningen av etableringsprocessen förs över till kommunerna
- en dörr in etableras i alla kommuner genom att göra det obligatoriskt
- svenskundervisningen för invandrare effektiviseras och att staten ställer krav på samordning så att alla kommuner kan erbjuda relevant nivågruppering
- Sfi blir en del av den grundläggande vuxenutbildningen
- arbetsmarknadsinriktningen av etableringsprocessen stärks ytterligare
- valideringen av de kunskaper som den nyanlända bär med sig sker i en tidig fas av etableringen.

Lars Eriksson (S)

Sara Karlsson (S)